

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 4

HZ. MUHAMMED'İ TANIYALIM

- Hz. Muhammed'i (s.a.v.) daha iyi tanımak için onun dünyaya geldiği Mekke şehrinin tarihini bilmemiz gerekir.
- Arap Yarımadası'nda bulunan Mekke, Müslümanlar için çok önemli bir şehirdir.

- Müslümanların kiblesi olan Kâbe, Mekke'dedir.
- Kâbe, yeryüzünde Allah'a (c.c.) ibadet etmek amacıyla yapılan ilk mabettir.

Mekke halkı çeşitli şekil ve büyüklükteki putlara tapınıp, dua ve isteklerini onlardan dilerdi.

İçki içmek, kumar oynamak, hırsızlık yapmak, insanların mallarını gasp etmek sıradan davranışlar halini almıştı.

Toplumda haksızlıklar, zulümler ve günahlar son derece yaygınlaşmıştı.

Kölelere, kadınlara ve kız çocuklarına hiçbir değer verilmezdi.

Güçlüler zayıfları ezer, zenginler fakirleri hor görürdü.

Bu döneme Cahiliye Dönemi denirdi.

- Hz. Peygamberin doğduğu dönemde Mekke'li müşrikler cahillik içinde yaşıyordu.
- Ancak Mekke'de az da olsa, Hz. İbrahim'den (a.s.) kalan doğru inancı sürdüren insanlar da vardı. Bunlara **hanif** denirdi.

Allah'a (c.c.) şirk koşmaz, putlara tapmaz ve günahlardan uzak durmaya çalışırlardı.

Arap Yarımadası'nın değişik bölgelerinde putperestlik dışında farklı inançlara mensup insanlar da yaşardı.

Hristiyanlık ve Yahudilik bu inançlardandı.

Mekke'de Sosyal ve Ekonomik Hayat

- Arap Yarımadası'nın yerli halkı olan Araplar kabileler halinde yaşardı.
- Kabileye bağlılık Araplar için çok önemliydi.
- Ufak anlaşmazlıklar bile kabileler arasında savaşların çıkmasına sebep olur ve bu savaşlar bazen uzun yıllar süren kan davalarına dönüşürdü.

- Mekke'de özgür insanların yanı sıra köleler de vardı.
- Kölelerin hiçbir hakkı yoktu.
- Onlar sahiplerinin malı sayılır, pazarlarda alınır satılırdı.

•Arapların bir kısmı şehirlerde yerleşik olarak, bir kısmı ise çöllerde ve kırsal alanlarda göçebe olarak yaşardı.

- Mekke gelişmiş bir ticaret şehriydi.
- Mekkeli Araplar, Suriye ve Yemen şehirleri arasında deve kervanlarıyla ticaret için yolculuklara çıkarlardı.

- Arap toplumunda şiir sanatı çok gelişmişti.
- Mekke'de şiir yarışmaları düzenlenir, en güzel şiirler Kâbe'nin duvarına asılırdı.

Hz. Muhammed (s.a.v.), Hz. İbrahim'in oğlu Hz. İsmail'in soyundan; Kureyş kabilesinden ve Haşimoğulları sülalesindedir.

Kureyşliler insanlar arasında dürüstlük, güvenilirlik ve yardımseverlikleriyle tanınırdı.

Haşimoğulları ailesi ise Kureyş kabilesinin en asil, en hayırlı ailesiydi.

Peygamberimizin dedesi: Abdülmuttalip

Mekke'de herkes tarafından sevilen ve saygı gösterilen kişilerdendi.

Âmine ile evlendikten sonra ticaret amacıyla Şam'a ve Gazze'ye gitti.

Vefat ettiğinde henüz 25 yaşındaydı.

Dönüş yolunda hastalandı ve Mekke'ye varamadan Medine'de vefat etti.

Bu nedenle Hz. Muhammed (s.a.v.) yetim olarak doğdu.

Peygamberimizin babası: Abdullah

Mekke'nin en saygıdeğer hanımlarındandı.

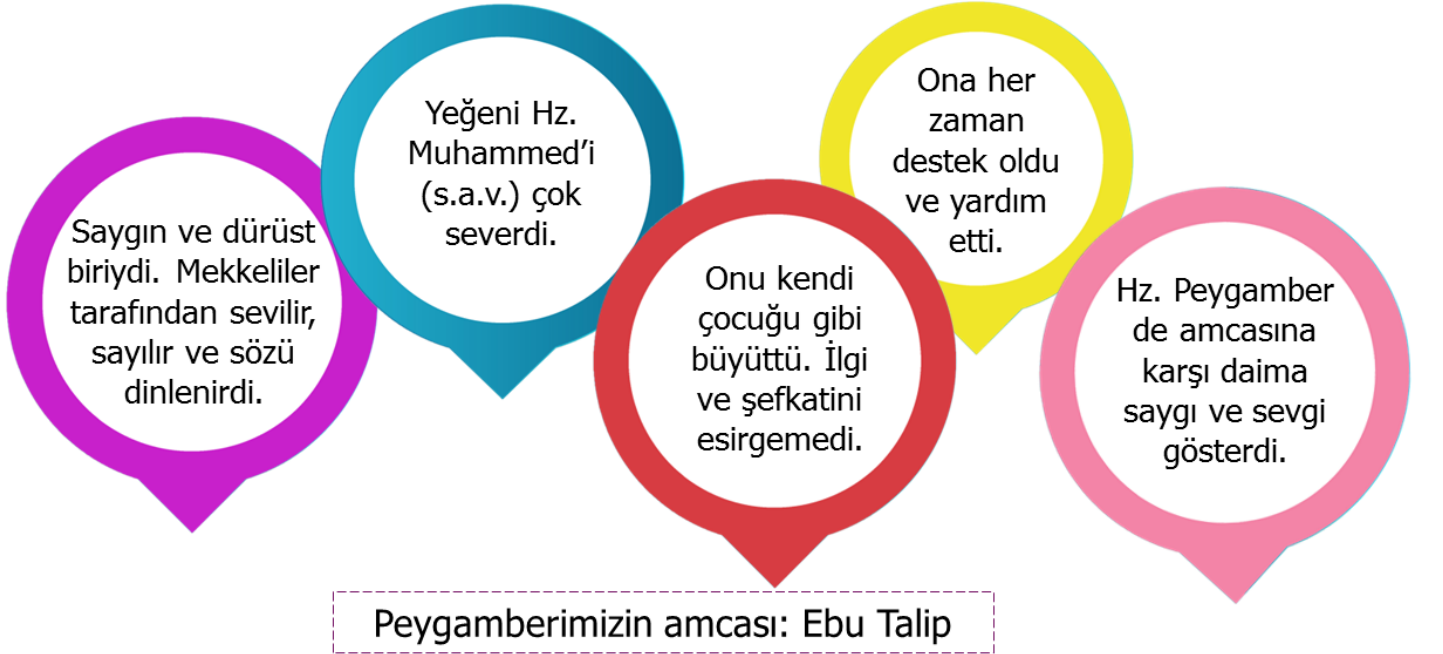
Zühreoğulları ailesinden Vehb'in kızıydı.

Hz. Peygamber altı yaşındayken annesi vefat etti.

Bu nedenle Hz. Muhammed (s.a.v.) hem yetim hem öksüz büyüdü.

Peygamberimizin annesi: Âmine

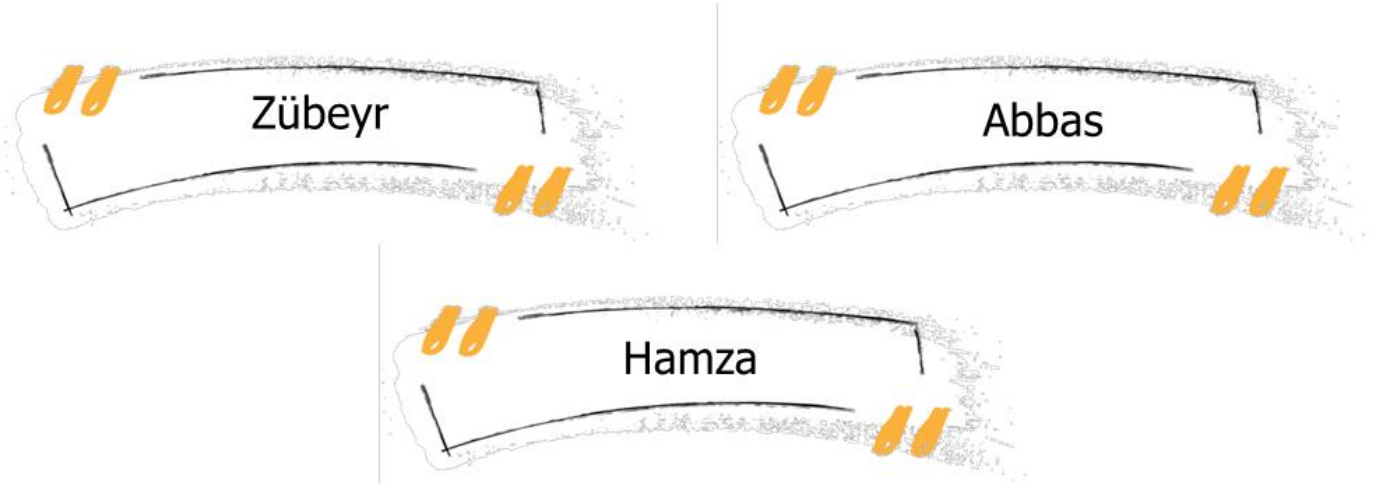
- Hz. Muhammed (s.a.v.), annesinin vefatından sonra dedesi Abdülmuttalib'in yanında kaldı.
- Dedesi de birkaç yıl sonra vefat etti.

- Ebu Talip'in eşi Fâtıma da Hz. Muhammed'e (s.a.v.) annelik yaptı.
- Ona daima şefkat ve merhametle davrandı, onu diğer evlatlarından ayırmadı.

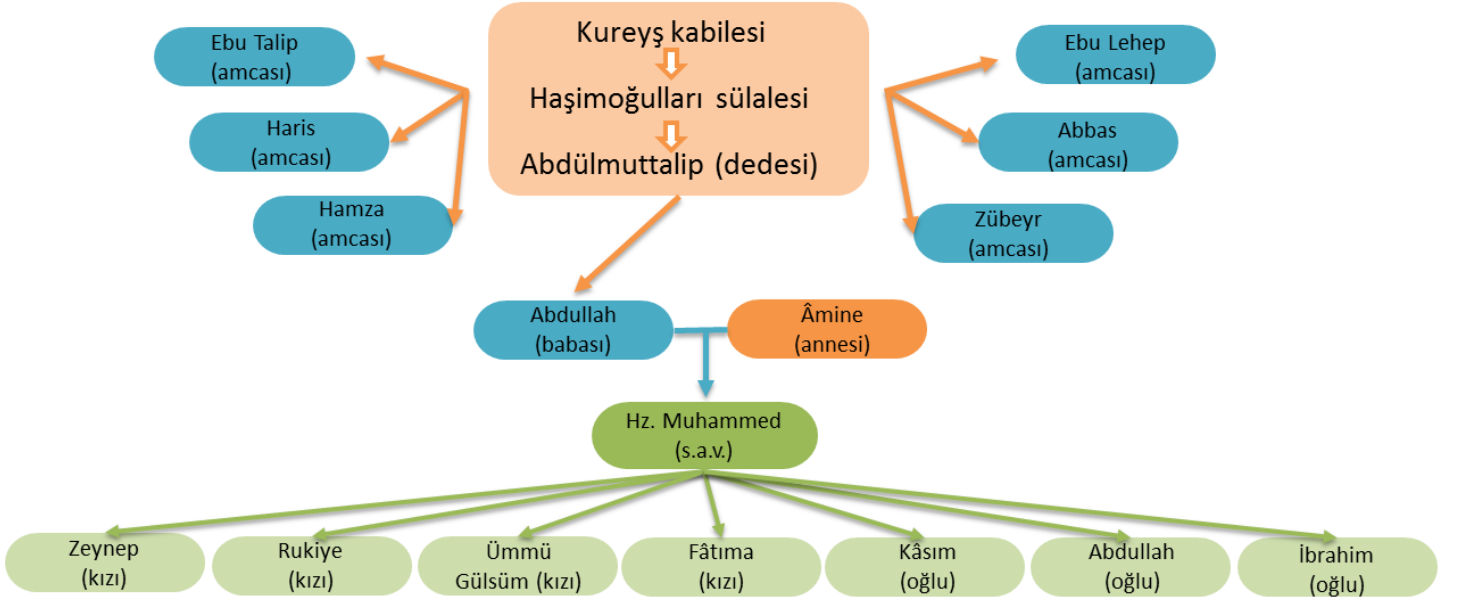
Ebu Talip'in yanı sıra amcaları

Hz. Muhammed'e (s.a.v.) yakınlık gösteren aile büyüklerindendi.

- Hz. Peygamberin hayatında sütannesi Hz. Halime de önemli bir yere sahiptir.
- Hz. Peygamber dört yaşına kadar onun yanında büyüdü.
- Süt kardeşleri Şeyma, Abdullah ve Üneyse ile birlikte güzel bir çocukluk dönemi geçirdi.
- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatında aile büyüklerinin önemli bir yeri vardır.
- O, kendisini büyüten, seven, koruyan ve destekleyen yakınlarına daima saygı ve sevgi göstermiştir.
- Bizler de aile büyüklerimize ve yakın akrabalarımıza sevgi ve saygı gösterir, onlara en güzel şekilde davranırız.

3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları

Bu tarih miladi takvime göre 20 Nisan 571 tarihine denk geliyordu.

Hz.
Muhammed
(s.a.v.)

Mekke'de
dünyaya
geldi.

Rebiülevvel
ayının on
ikisinde

Pazartesi
günü

- Ailesi Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğumunu büyük bir sevinçle karşıladı.
- Annesi Âmine biricik oğlunu kucağına aldı, bağına bastı, öptü, kokladı.

- Abdülmuttalip torununun doğduğunu haber alınca onu kundağıyla kucaklayıp Kâbe'ye getirdi.
- Torununa kavuşmanın mutluluğuyla Allah'a (c.c.) şükretti.
- Kureyşlilere ziyafet verdi, yoksulları doyurdu.

Mekke şehri
sıcak ve kurak
bir iklime
sahipti.

Şehrin havası
bebeklerin
sağlıklı
büyümesini
zorlaştırıyordu.

Bu yüzden
Mekkeliler
çocuklarını bir
süreliğine çevredeki
köylerde yaşayan
sütannelere
verirlerdi.

- Sütannelik belli bir ücret karşılığında yapıldığı için hiç kimse Hz. Muhammed (s.a.v.) gibi yetim bir çocuğu almak istemiyordu.
- En sonunda Halime ve eşi Haris, onu yanlarına almaya karar verdiler.
- Hz. Muhammed'i (s.a.v.) alarak köyelerine döndüler.

- Hz. Peygamber'in gelmesiyle birlikte evlerine bolluk ve bereket geldi.
- Sütannesi ve süt kardeşleri onu çok sevdiler.
- Hz. Peygamber de onların yanında çok mutlu günler geçirdi. Sağlıklı bir şekilde büyüdü.
- Hz. Peygamber'in doğumunu anlatmak için "Mevlit" kavramı kullanılır.
- Mevlit; doğma, doğum zamanı, doğum yeri, doğum yıldönümü gibi anlamlara gelir.
- Geçmişte, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğum günü olan Rebiülevvel ayının 12. gecesinde camiler kandillerle donatıldığı için bu geceye "Mevlit Kandili" ismi verilmiştir.

- Hz. Peygamber dört yaşına kadar sütannesi Halime'nin yanında kaldı. Daha sonra annesi Âmine'ye teslim edildi.
- Altı yaşındayken annesiyle beraber babasının Medine'deki kabrini ziyaret etti. Bu vesileyle Medine'deki akrabalarını da tanıdı.
- Annesi Mekke'ye dönüş yolunda hastalandı ve vefat etti.
- Dadısı Ümmü Eymen, Hz. Muhammed'i (s.a.v.) alıp dedesi Abdülmuttalip'e teslim etti.

1 Nereye gitse onu da yanında götürürdü.

2 Toplantılarda onun fikrini sorardı.

3 Kâbe çevresinde ve Mekke sokaklarında birlikte dolaşırlardı.

4 Onsuz sofraya oturmazdı.

5 Kâbe'nin gölgesindeki özel minderine sadece torununun oturmasına izin verirdi.

- Hz. Muhammed (s.a.v.) sekiz yaşındayken dedesi Abdülmuttalip vefat etti.
- Dedesinin vefatından sonra amcası Ebu Talip, yeğeni Hz. Muhammed'i (s.a.v.) himayesine aldı.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) on yaşlarındayken, amcasının geçimine katkıda bulunmak için çobanlık yaptı.

- Ebu Talip ticaretle uğraşır, geçimini bu yolla sağlardı. Zaman zaman kervanlarla ticaret yolculuğuna çıkardı.
- Hz. Peygamber amcasıyla ilk ticaret yolculuğuna on iki yaşındayken çıktı.
- Çocukluk ve gençlik yılları amcasının yanında geçen Hz. Muhammed (s.a.v.) bu sürede ondan ticareti öğrendi.

Muhammedü'l-Emin (Güvenilir Muhammed)

1

Hz. Muhammed (s.a.v.) kimseye yalan söylemez, kimseyi aldatmaya çalışmazdı.

2

Kendisine emanet edilen şeyleri çok iyi korurdu.

3

Bu sebeple Mekkeliler ona el-Emin yani "Güvenilir Muhammed" derlerdi.

- Hz. Muhammed (s.a.v.) hayatının hiçbir döneminde;

1.

Putlara tapmamıştır.

2.

Putlar adına kesilen kurban etinden yememiştir.

Hz. Muhammed (s.a.v.) her zaman günahlardan uzak durmuştur.

3.

Putlar için düzenlenen şenliklere katılmamıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v.) Hilfû'l-Fudûl'a Katılıyor

Arap kabileleri arasında küçük anlaşmazlıklar bile kan davaları yüzünden uzun süren savaflara dönüşebiliyordu.

Özellikle fakir ve kimsesiz insanlar büyük haksızlıklara uğruyordu.

Toplumdaki haksızlıklar karşısında bazı iyi ve dürüst Mekkeliler kendi aralarında bir birlik kurdular.

"Hilfû'l-Fudûl" yani "Erdemliler Birliđi" denilen bu birlik, kim olursa olsun haksızlık ve zulme uğrayan insanların yanında yer alacak ve onlara yardım edecekti.

- Hz. Muhammed de (s.a.v.) Hilfû'l-Fudûl'a katıldı ve üzerine düşen görevleri yerine getirdi.
- O, haksızlıklara ve zulümlere razı olmayan bir karaktere sahipti.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Evliliđi ve Çocukları

- Mekke'nin saygıdeğer hanımlarından biri olan Hz. Hatice (r.a.), Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kervanlarını yönetmesi teklifinde bulundu.
- Teklifi kabul eden Hz. Muhammed (s.a.v.) bu ticaretten büyük bir kâr elde etti.

- Hz. Hatice (r.a.) böylece Hz. Muhammed'i (s.a.v.) daha yakından tanıma fırsatı buldu.
- Bu iki güzel insan daha sonra evlenip dünyanın en mutlu ailesini kurdular.
- Onların sevgi ve saygıya dayalı evlilikleri Müslümanlar için her zaman en güzel örnek olmuştur.

Hz. Peygamberin
bir de eşi Hz.
Mariye'den (r.a.)
doğan ve küçük
yaşta vefat eden
İbrahim isimli bir
oğlu vardır.

Resulullah ile Hz. Hatice'nin altı çocukları oldu.

Kâsım	Ümmü Gülsüm	Rukiyye
Abdullah	Zeyneb	Fâtıma

- Hz. Muhammed (s.a.v.) 35 yaşındayken, geçim sıkıntısı çeken amcası Ebu Talip'e destek olmak için onun oğlu Hz. Ali'nin (r.a.) bakımını üstlendi.
- O sıralar 5-6 yaşlarında küçük bir çocuk olan Hz. Ali (r.a.), Hz. Muhammed'in (s.a.v.) evinde yetişmiş, onun yanından hiç ayrılmamıştır.

4. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Mekke ve Medine Yılları

**Hz.
Muhammed'e
(s.a.v.)**

**610 yılının
Ramazan
ayında**

**Kadir
gecesinde**

**Alak
suresinin ilk
beş ayetini
vahyedildi.**

**Cebrail a.s
tarafından**

**Hira
mağarasında**

- Hz. Muhammed (s.a.v.) heyecan içinde evine döndü ve başına gelenleri hanımı Hz. Hatice'ye (r.a.) anlattı.
- Hz. Hatice (r.a.) onu sakinleştirdi.
- Bu olayı bir hanif olan Varaka'ya anlattılar.
- O, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) korkmaması gerektiğini, ona gelen meleğin Cebrail (a.s.) olduğunu ve kendisine peygamberlik verildiğini söyledi.
- Bu olay yaşandığında Hz. Muhammed (s.a.v.) 40 yaşındaydı.

Yüce Allah, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) insanları İslam dinine davet etme görevi verdi.

İlk Müslümanlar

Hz. Muhammed (s.a.v.) en yakınlarından başlayarak insanları İslam'a çağırdı.

Hz. Hatice (r.a.), Hz. Ali (r.a.), Hz. Zeyd (r.a.) ve Hz. Ebu Bekir (r.a.) ilk Müslümanlar oldular.

İslam'a Açık Davet

Hz. Muhammed (s.a.v.) İslam'a davetini peygamberliğinin ilk üç yılında gizlice yürüttü.

Dördüncü yıldan itibaren ise insanları açıktan İslam'a davet etmeye başladı.

Hz. Muhammed (s.a.v.) bütün Mekkelileri Müslüman olmaya çağırmak için Safâ tepesine topladı.

- Hz. Muhammed (s.a.v.), onlara "*Ey Kureyşliler! Ne dersiniz, size şu dağın arkasından (sizinle savaşmak üzere düşman) atlılar geliyor diye haber versem bana inanır mıydınız?*" diye sordu.
- Oradakiler, "Biz senin hiç yalan söylediğini görmedik." şeklinde cevap verdiler.
- Bunun üzerine Hz. Muhammed (s.a.v.) onları tek olan Allah'a (c.c.) iman etmeye çağırdı.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) tüm gayretiyle insanları Allah'ın (c.c.) tek olduğuna, ortağı bulunmadığına, kendisinin de Allah'ın (c.c.) peygamberi olduğuna inanmaya çağırdı.
- Kötü niyetli ve inatçı insanlar İslam dininin yayılmasına engel olmak için ellerinden geleni yaptılar.
- Müslümanları da İslam dininden döndürmek için her türlü eziyet ve işkenceyi yapmaktaydılar.
- Baskılar ve zulümler karşısında Hz. Muhammed (s.a.v.) isteyen Müslümanların Habeşistan'a hicret etmelerine izin verdi.

Taif yolculuğu

Hz. Muhammed (s.a.v.) İslam davetini Mekke dışında da duyurmak istedi.

Bu amaçla Hz. Zeyd'i (r.a.) yanına alarak Mekke yakınlarındaki Taif şehrine gitti.

Ama onlar bu davete yanaşmadılar.

Hatta Hz. Peygamberi taşladılar ve şehirden uzaklaştırdılar.

Hz. Hatice (r.a.) ve Ebu Talip'in vefatı ve Taif yolculuğunda yaşananlar Hz. Muhammed'i (s.a.v.) çok üzmüştü.

İsra ve Miraç

Mekkelilerin tavırlarında bir değişiklik de yoktu.

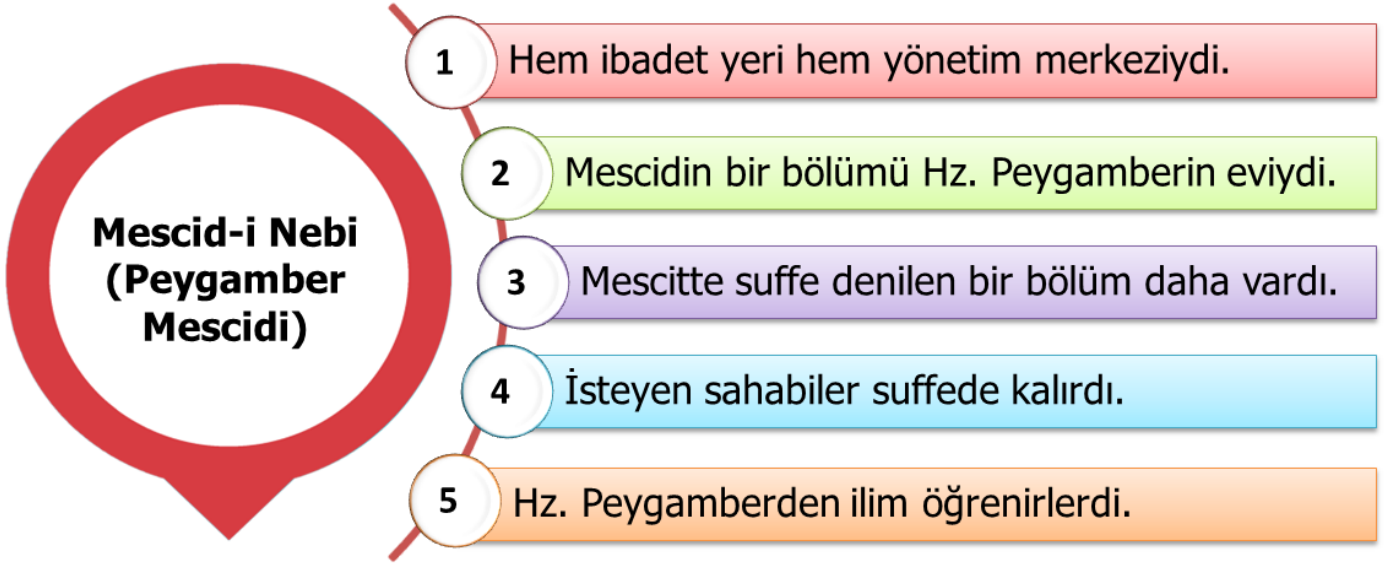
Tüm bu zorluk, acı ve sıkıntılar yaşanırken Yüce Allah, Hz. Peygambere iki büyük mucize yaşattı.

- **İsra**; Hz. Peygamberin bir gece Mescid-i Haram'dan Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya götürülmesi, **miraç** ise buradan Yüce Allah'ın huzuruna çıkarılmasıdır.

Medine'ye Hicret

- Hz. Muhammed (s.a.v.) daha önce Mekke'ye gelen bazı Medinelilere İslam'ı anlatmış, onlar da Müslüman olup yurtlarına dönmüşlerdi.
- Sonraki iki yıl içinde Medine'den daha kalabalık Müslüman gruplar Mekke'ye geldiler.
- Her konuda İslam'ın emir ve yasaklarına uyacaklarına ve Medine'ye gelirse onu canları gibi koruyacaklarına dair Hz. Muhammed'e (s.a.v.) söz verdiler.
- Bu olaydan sonra Mekkeli Müslümanlar küçük gruplar halinde Medine'ye göç etmeye başladı.
- Hz. Peygamber de 622 yılında Medine'ye hicret etti.

- Hicret olayı İslam tarihi açısından çok önemli bir olaydır.
- Hicretle birlikte Medine’de bir İslam Devleti kuruldu.
- Müslümanların Mekke’de yaşadığı acılar son buldu.
- Müslümanlar için Medine yeni bir başlangıç oldu.

- Hz. Peygamberin mescidine "Mescid-i Nebi" yani "Peygamber mescidi" denir. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kabri de bu mescidin içindedir.

Medine İslam Toplumu

- Hz. Peygamber Medine'ye gelir gelmez, barış ve güven esasına dayalı bir toplum meydana getirmek için çalışmalara başladı.
- Medineli Müslümanlar (ensar) ile Mekke'den hicret etmiş Müslümanları (muhacir) birbirleriyle kardeş ilan etti.

- Hz. Muhammed (s.a.v.) Medine'de yaşayan Yahudilerle de bir anlaşma yaptı.
- Buna göre herkes Medine'de barış içinde yaşayacak ve şehri dış tehditlere karşı birlikte savunacaklardı.

Bedir Savaşı

Müslümanlar Medine'ye hicret edince özgürlük ve huzura kavuştular. Ancak Mekkeli müşrikler onları orada da rahat bırakmıyordu.

Baskılar, sonunda çatışmaya dönüştü.

624 yılında Müslümanlar, Mekkeli müşrikleri Bedir savaşında bozguna uğrattı.

Uhud Savaşı

Bedir savaşının intikamını almak isteyen müşrikler 625 yılında Müslümanlara tekrar saldırdılar.

Uhud savaşında Müslümanlar galip gelecekken, Hz. Peygamberin stratejik bir noktaya yerleştirdiği okçular yerlerini terk edince üstünlüklerini kaybettiler.

Bu savaş iki taraf için de tam bir sonuç elde edilemeden sona erdi.

Hendek Savaşı

627 yılında Mekkeliler bu defa büyük bir orduyla Medine'yi kuşattılar ama şehri ele geçiremeyip geri döndüler.

Bu savaşa Hendek savaşı denildi. Çünkü Müslümanlar Medine şehrinin etrafına geniş hendekler kazmışlardı.

Düşman birlikleri bu hendekleri geçemediler.

Hudeybiye Antlaşması

- Müslümanlarla Mekke müşrikleri arasında 628 yılında Hudeybiye antlaşması imzalandı.
- Antlaşmaya göre iki taraf on yıl savaşmayacaktı. Bu barış ortamı İslam'ın yayılmasını hızlandırdı.

Mekke'nin Fethi

630 yılında müşrikler Müslümanlarla yaptıkları Hudeybiye antlaşmasını bozdular.

Bu sebeple Hz. Muhammed (s.a.v.) Mekke üzerine yürüdü ve şehri fethetti.

Bu fetih savaş çıkmamış ve kan dökülmemiştir.

- Hz. Muhammed (s.a.v.) Kâbe'yi putlardan temizledi ve onu gerçek kimliğine kavuşturdu.

Veda Hacı ve Veda Hutbesi

- Hz. Muhammed (s.a.v.), 632 yılında ilk ve son haccına çıktı.
- Medine'den Mekke'ye geldi ve hac ibadetini yerine getirdi.
- Binlerce Müslüman bu ibadet esnasında ona eşlik etti.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) burada Veda Hutbesi olarak bilinen hutbesini okudu.
- Veda Hutbesi sadece Müslümanlar için değil tüm insanlar için çok önemli bir hutbedir.
- Çünkü bu hutbede insanların adalet ve huzur içinde yaşaması için gereken temel ilkeler açıklanmıştır.
- Hz. Muhammed (s.a.v.), Veda haccından kısa bir süre sonra Medine'de vefat etti ve burada defnedildi.
- Kabrinin olduğu yer Mescid-i Nebi'nin içerisinde, Yeşil Kubbe'nin altındadır.

- Salli ve Barik duaları Hz. Muhammed (s.a.v.) ve ailesi için okunan iki salavat duasıdır.
- Salli ve Barik dualarında Hz. İbrahim (a.s.) ve ailesi için de dua edilir.

- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ailesine ve akrabalarına **Ehl-i Beyt (ev halkı)** denir.
- Ancak Ehl-i Beyt kavramı özel olarak Őu beş kiŐi iÇin kullanılır.

Hz. Muhammed (s.a.v.)

Hz. Fâtıma (r.a.)

Hz. Hasan (r.a.)

Hz. Hüseyin (r.a.)

Hz. Ali (r.a.)

1. Hz. Peygamberi daha yakından tanıyabilmek iÇin onun aile büyüklerini de tanımamız gerekir.

AŐaŐıdakilerden hangisi Peygamber Efendimizin aile bireylerinden biri deĐildir?

- A)Hz. Hatice
- B)Hz. Fatıma
- C)Hz. Âmine
- D)Hz. Ömer

Toplumdaki haksızlıklar karşısında bazı iyi ve dürüst Mekkeliler kendi aralarında bir birlik kurdular. "Hilfü'l-Fudûl" yani "Erdemliler BirliĐi" denilen bu birlik, kim olursa olsun haksızlık ve zulme uğrayan insanların yanında yer alacak ve onlara yardım edecekti. Hz. Muhammed de (s.a.v.) bu birliğe katıldı ve üzerine düşen görevleri yerine getirdi.

2. Bu durum Peygamberimizin daha çok hangi davranıŐına örnektir?

- A)AlŐakgönüllü olması
- B)Adaletli olması
- C)Misafirperver olması
- D)ÇalıŐkan olması

3.

- I.Habeşistana Hicret
- II.Mekke'nin Fethi
- III.Hudeybiye Antlaşması
- IV.İsra ve Miraç Mucizesi

Yukarıda verilenlerden hangileri Hz. Muhammed'in peygamberliğinin Mekke döneminde gerçekleşmiştir?

- A)I ve II
- B)II ve III
- C)I ve IV
- D)II ve IV

4. Hz. Muhammed (s.a.v.) ..... yılının Ramazan ayında ..... gecesinde Hira mağarasında derin düşünceler içindeyken Yüce Allah, vahiy meleği ..... (a.s.) aracılığıyla ona Alâk suresinin ilk beş ayetini vahyetti.

Aşağıdakilerden hangisi metinde boş bırakılan yerlere getirilebilecek kavramlardan biri olamaz?

- A)Kadir
- B)Cebrail
- C)Hz. Hatice
- D)610

5. Hz. Muhammed (s.a.v.), "Kıyamet günü insanların bana en yakını, bana en çok salavat getirendir." ve "...Bana salavat getirin. Çünkü nerede olursanız olun, salavatınız bana ulaşır." buyurarak kendisi için dua edilmesinin önemini belirtmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi salavat duasıdır?

- A)Kunut Duaları
- B)Sübhaneye Duası
- C>Ettahiyyatü Duası
- D)Allahumme Salli- Barik Duaları